

حیوانات خانگی

پرنده مینا (*Sturnidae*)؛ آموزش و نگهداری از آن | Myna (*Sturnidae*); Training and maintaining |

سامان حسین آبادی^{۱*}، امین کاظمی^۲

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد تغذیه دام، گروه مهندسی علوم دامی، دانشکده‌گان کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران، کرج، البرز، ایران

^۲ دانشجوی کارشناسی گروه مهندسی علوم دامی، دانشکده‌گان کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران، کرج، البرز، ایران

پرنده مینا (*Sturnidae*)

مرغ مینا پرنده‌ای از گونه سارس‌ها است که به دو گروه وحشی و اهلی تقسیم می‌شوند. زیستگاه گونه‌های وحشی مرغ مینا جنگل‌ها است و نگهداری از آن‌ها امری بسیار خطرناک بوده و احتمال آسیب رساندن به شخص نگهدارنده از طرف این پرنده وجود دارد. گونه‌ای که از این پرنده در ایران وجود دارد و معمولاً خانواده‌ها از آن‌ها نگهداری می‌کنند، از گونه‌ی اهلی محسوب می‌شود که پرنده‌ای باهوش و زیرک است.

در این نوشته ابتدا به آموزش و اهلی کردن این پرنده پرداخته خواهد شد و سپس نکات مهمی در ارتباط با نگهداری از آن مورد بحث قرار خواهد گرفت.

*نویسنده مسئول: saman.hoseinabadi@ut.ac.ir

دبیر تخصصی: امیر مصیب زاده

بخش: تغذیه طیور

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۲/۱۵ تاریخ بازنگری: ۱۴۰۱/۰۲/۲۷ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۳/۰۱ تاریخ انتشار آنلاین: ۱۴۰۱/۰۳/۲۳

رفرنس دهی: حسین آبادی، س.، کاظمی، ا. پرنده مینا (*Sturnidae*)؛ آموزش و نگهداری از آن. علمی- ترویجی (حرفه‌ای) دامستیک، ۱۴۰۱؛ ۲۲(۱): ۶۲-۶۸

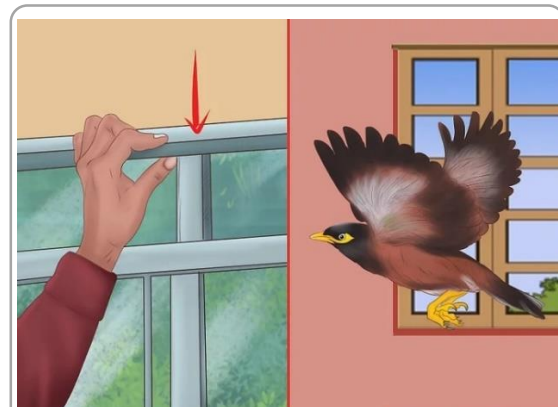

AnimSSAUT

آموزش مرغ مینا

بیرون آوردن مرغ مینا از قفس

قبل از خارج کردن پرندۀ از قفس، ابتدا باید از عدم قدرت پرواز پرندۀ مطمئن شد، در غیر این صورت ممکن است که پرندۀ فرار کند و با توجه به این که مینا پرندۀ وحشی است، امکان بازگشت مجدد آن وجود ندارد. از این رو، باید قبل از هر چیز، بال‌های پرندۀ را معاینه کرد. زمان‌هایی که قصد خارج کردن پرندۀ از قفس را داشته باشید، باید جوانب احتیاط را رعایت نمود؛ زیرا پرندگان در بیرون از محیط قفس عکس‌العمل متفاوتی از خود نشان می‌دهند. پرندۀ مینا بسیار اجتماعی و پُر نشاط است و چنانچه پرندۀ را از قفس بیرون بیاورید به این موضوع پی خواهید برد. چند دقیقه بیرون بودن از قفس برای پرندۀ مناسب است و پرندۀ از این کار بسیار لذت می‌برد. به همین علت باید سعی شود تا روزانه به مدت نیم تا یک ساعت پرندۀ را از قفس خارج نمایید. بر خلاف پرندۀ کاسکو (*Psittacus Erithacus*)، نمی‌توان تفریحات مرغ مینا را تنها به رفتن بالای قفس و یا بالا رفتن از درخت محدود کرد؛ زیرا که مرغ مینا علاقه‌ای به این قبیل از تفریحات ندارد. برخلاف سایر پرندۀها، مانند کاسکو، مرغ مینا دوست دارد آزادانه به هر طرف رفته و جست و خیز کند و یا از شاخه‌ای به شاخه دیگر بپرد. قبل از بیرون آوردن پرندۀ باید از بسته بودن درها و پنجره‌های محیط محل نگهداری پرندۀ اطمینان حاصل کرد و حتی به منظور جلوگیری از برخورد پرندۀ به شیشه پرندۀهای پنجره‌ها را انداخت؛ زیرا پرندۀها قادر به تشخیص شیشه نبوده و وجود هر گونه مانع شیشه‌ای برای بیرون رفتن را حس نکرده و از این رو ممکن است که با شدت به شیشه برخورد کرده و آسیب ببینند. علاوه بر این، باید وسایل خنک‌کننده نظیر پنکه و وسایل گرم‌کننده نظیر بخاری‌ها را خاموش کرد و حیوانات اهلی خانگی مثل سگ و گربه و غیره را از محیط خارج کرد.

شکل ۱- نمونه‌ای از اقدامات لازم برای درآوردن پرندۀ از قفس

آموزش تقلید صدا

پرندۀ مینا یکی از بهترین پرندگان مقلد صدا به شمار می‌رود و چنانچه هدف از نگهداری این پرندۀ آموزش تقلید صدا باشد، بهتر است تا اقدام به خرید جوجه‌های مینا از سنین ۸-۶ هفتگی نموده و خود اقدام به آموزش آن نمایید؛ در این صورت می‌توانید ارتباط بهتری با مرغ مینای خود برقرار نموده و کلمات دلخواه خود را به آن آموزش دهید. باید توجه داشت که نباید سوت زدن را به پرندۀ یاد بدهید؛ زیرا در این شرایط ممکن است که پرندۀ گمان کند شما به سوت زدن آن علاقه دارید و مستمر اقدام به سوت زدن کند و تلاشی برای فراگیری کلماتی که بعداً به او یاد خواهید داد از خود نشان ندهد. در ضمن باید از پخش موسیقی برای پرندۀ خودداری کنید. لازم به ذکر است که انواع مختلف مرغ مینا توانایی متفاوتی در فراگیری دارند و برخی از آن‌ها زودتر و بهتر می‌توانند کلمات و صداها را تقلید نمایند. این پرندۀ قدرت یادگیری وسیعی دارد و می‌تواند تعداد زیادی کلمه و جمله را یاد گرفته و تکرار کند. همان طور که ذکر گردید، قدرت تقلید این پرندۀ بسیار بالا است و می‌تواند علاوه بر کلمات، صداها را نیز تقلید کند. زنگ تلفن، زنگ ماشین، زنگ موبایل و غیره را به خوبی تقلید کند و این کار را چنان ماهرانه انجام می‌دهد که در آغاز صاحب آن کاملاً شک کند که آیا این صدا حقیقی است یا صدایی است که از طرف مرغ مینا تقلید شده است. مرغ مینا بر خلاف پرندۀ کاسکو اصلاً خجالتی نیست و در حضور غریبه‌ها و تازه واردان نیز به راحتی تقلید صدا نموده و صحبت می‌کند.

مراحل آموزش روزانه پرندۀ

در مرحله نخست (مراحل ابتدایی زندگی و خریداری شده توسط صاحب) حیوان احتیاج به احساس اطمینان و امنیت دارد و این امر مستلزم صرف وقت زیادی است تا پرندۀ بتواند به صاحب خود و یا محل زندگی جدید خود عادت کند. سریع‌ترین روش برای آموزش پرندۀ به دست آوردن اعتماد آن است و تنها از این راه است که پرندۀ می‌تواند احساس امنیت کرده و مطمئن شود که شما او را دوست دارید. عمدتاً پرندگان حیوانات بسیار حساسی هستند و به راحتی می‌توانند عشق و علاقه صاحبان خود را حس نموده و از خود عکس‌العمل‌های مشابه نشان دهند. تغذیه پرندۀ از مهم‌ترین راه‌های به دست آوردن اطمینان، محبت و علاقه آن است و از این راه صاحب پرندۀ می‌تواند پرندۀ خود را به خوبی آموزش داده و به اهداف مورد نظر برسد. در ادامه به برخی از نکات مهم در ارتباط با مراحل اولیه پرورش صحیح مرغ مینا پرداخته شده است:

در مرحله نخست باید مکانی ثابت و بدون لرزش برای نگهداری از پرندۀ انتخاب شود تا حیوان به خوبی احساس استقرار

مراقبت از مرغ مینا

لانه‌سازی

به طور طبیعی، مرغ‌های مینا اغلب در اواخر ماه فوریه و مارس لانه‌های خود را بر بالای بام خانه‌ها و ساختمان‌ها، لبه تاقچه‌ها و بالای کانال‌های کولر می‌سازند. در محیط‌های جنگلی نیز این پرندگان با استفاده از شاخ و برگ‌های معمولی درختان و برخی مواد دیگر نظیر ریسمن و پلاستیک و مواد دور ریختی دیگر لانه‌های خود را بالای شاخ و برگ درختانی نظیر درخت نارگیل و نخل می‌سازند.

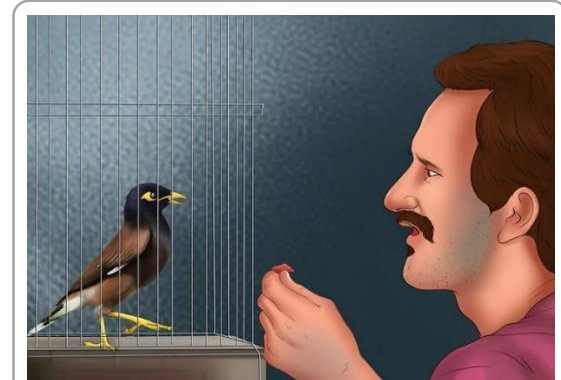
هر دو جنس نر و ماده مرغ مینا در ساختن لانه با یکدیگر همکاری می‌کنند، بدین گونه که معمولاً مینای نر مواد مورد استفاده را از محیط اطراف جمع‌آوری کرده و آن‌ها را در اختیار مرغ مینای ماده می‌گذارد. مرغ مینای ماده نیز با دقت و وسواس خاصی آن‌ها را به هم پیوند داده و لانه مطلوب خود را می‌سازد. این آشیانه‌ها ممکن است برای سالیان متمادی مورد استفاده قرار گرفته و حتی ممکن است تا آشیانه‌های جدید بر روی آشیانه‌های قدیمی احداث شوند.

قفس مرغ مینا

مرغ مینا به طور ذاتی پرنده‌ای پُر تحرک است و در طبیعت همیشه در حال جست و خیز و پریدن از روی شاخه‌ای به شاخه دیگر است. از این رو، در هنگام انتخاب قفس برای این پرنده باید سعی کرد تا قفسی بزرگ تهیه شود تا پرنده بتواند به راحتی در آن رفت و آمد کرده و به جست و خیز بپردازد. ابعاد قفس مناسب برای مرغ مینا باید حداقل ۹۰ سانتی‌متر عرض، ۶۰ سانتی‌متر طول و ۶۰ سانتی‌متر ارتفاع داشته باشد. پرورش‌دهندگان مرغ مینا معمولاً برای تهیه قفس مناسب با مشکلاتی مواجه می‌شوند، زیرا که اغلب قفس‌های موجود در بازار برای طوطی تهیه شده و تهیه یک قفس مناسب در اندازه‌های دلخواه برای مرغ مینا تا حدودی دشوار است.

در محیط منزل، گوشه اتاق برای قرار دادن قفس مکان مناسبی است؛ زیرا پرنده در کنار دیوار احساس امنیت می‌کند. محیط آشپزخانه محل مناسبی برای نگهداری از مرغ مینا نیست، زیرا رطوبت موجود در آشپزخانه برای پرنده مضر است. بهتر است محل قرار گرفتن پرنده چند سانتی‌متر بالاتر از سطح چشم باشد. نزدیک بودن ارتفاع قفس به چشم‌های ما موجب می‌شود که کنترل بهتری روی پرنده صورت گرفته و اهلی کردن آن ساده‌تر گردد. با این حال، باید توجه داشت که پرندگان در طبیعت بیشتر زمان خود را در ارتفاع بالاتری نسبت به ارتفاع چشم انسان سپری می‌کنند. جابجایی‌های متناوب و زیاد قفس برای پرنده خوب نیست، زیرا آن‌ها دوست دارند به محل زندگی خود عادت کنند.

و امنیت کرده و به این نتیجه برسد که این قفس خانه آینده و همیشگی او است.

شکل ۲- غذا دادن دستی به پرنده برای اهلی شدن

خوراک روزانه پرنده را در ظروف دانخوری ریخته و سعی شود تا غذای مورد علاقه او را تشخیص دهید. پس از شناسایی خوراک مورد علاقه پرنده خود، مقدار کمی از خوراک مذکور را در کف دست خود قرار داده و سپس دست خود را به آرامی به پرنده نزدیک کنید. ممکن است پرنده در دفعات اول از خوردن امتناع ورزیده و تردید کند که این ترس و یا تردید امکان دارد تا مدتی ادامه یابد؛ اما صاحب پرنده نباید از این اتفاق ناامید شود. بهتر است این کار تا زمان پذیرش خوراک از طرف پرنده ادامه یابد. چنانچه مشاهده شود که پرنده اصرار دارد تا به دست شما نزدیک نشود، دست خود را از قفس بیرون آورید و این کار را در دفعات بعدی انجام دهید. این عمل باید چندین بار و در زمان‌های مختلف تکرار شود. البته باید به این نکته توجه شود که هیچگاه ناامید نشوید و آموزش را رها نکنید، چرا که آموزش پرنده نیازمند صبر و بردباری فراوان است. در نهایت؛ پس از مدتی خواهید دید که پرنده بر روی کف دست شما خواهد ایستاد و بدون هیچ ترسی از کف دست شما غذا خواهد خورد. البته به شرطی که شما بارها و بارها کف دست خود را از غذاهای مورد علاقه پرنده پُر کرده و وارد قفس کنید و جلوی پرنده بگیرید. از یک روش دیگر نیز می‌توان برای برقراری ارتباط صمیمی با پرنده خود استفاده کرد. در این روش باید انگشت خود را با کمی آب خیس کرده و سپس همراه با رطوبت ایجاد شده بر روی انگشتان، تعدادی دانه مورد علاقه پرنده را گرفته و به پرنده بدهید. در این شرایط پرنده اولین باری که بر روی دست شما فرود می‌آید، از روی کنجکاو به انگشت شما نوک خواهد زد. در چنین حالتی نباید دست خود را بکشید و یا حرکتی ناگهانی انجام دهید که باعث ترس پرنده شود. پرنده برای آشنایی با اشیاء اقدام به نوک زدن می‌کند؛ چرا که می‌خواهد از مضر بودن و یا مستحکم بودن آن مطمئن شود.

را برای دم و بازدم پرندۀ اختصاص داد. یکی دیگر از عادت مرغ مینا قرار دادن سر خود در درون پره‌های خود است. تهیه اسباب‌بازی مناسب برای مینا کار دشواری است، زیرا که اغلب اسباب‌بازی‌های موجود در بازار برای طوطی‌ها تهیه شده که این گونه اسباب‌بازی‌ها برای مینا چندان مناسب نیست. بهتر است برای مینا از اسباب‌بازی‌های مناسب برای گربه‌ها و یا کودکان نوزاد استفاده کرد. این اسباب‌بازی‌ها معمولاً به گونه‌ای هستند که باید از سقف قفس آویزان شوند. به هر حال نباید فراموش کرد که مرغ مینا پرندۀ‌ای پر جنب و جوش و با نشاط است و استفاده از اسباب‌بازی نمی‌تواند آن را کاملاً سرگرم نماید.

پرریزی

پرریزی عبارت است از ریختن پره‌های قدیمی به صورت طبیعی و رویش پره‌های جدید. اولین پرریزی مرغ مینا در سن شش ماهگی اتفاق می‌افتد و مینا معمولاً با توجه به شرایط آب و هوایی محیط اطراف سالی یک الی دو بار پرریزی می‌کند. در صورتی که مرغ مینای در طول سال حتی برای یک بار هم پرریزی نکند، باید علت آن را در جیره غذایی پرندۀ جستجو نمود؛ زیرا که کمبود مواد مغذی یکی از مهم‌ترین دلایل توقف پرریزی در پرندگان است. در این صورت باید جیره‌ای مناسب و غنی از املاح معدنی، ویتامین‌ها و پروتئین‌های با سطح متناسب انرژی در اختیار پرندۀ قرار گیرد. در صورت عدم دستیابی به نتیجه مطلوب باید پرندۀ را نزد دامپزشک معتمد مورد معاینه قرار داد. در هنگام پرریزی ممکن است که در مرحله نخست پره‌های سر پرندۀ بریزد و سپس پره‌های سایر قسمت‌های بدن شروع به ریزش کنند. گاهی نیز پرریزی آن قدر سریع اتفاق می‌افتد که صاحب پرندۀ متوجه پرریزی نشده و تنها شاهد ریزش زیاد پره‌های پرندۀ خود بر روی کف قفس خواهد شد.

قیچی کردن بال مرغ مینا

بهترین روش برای جلوگیری از فرار پرندۀ کوتاه کردن بال‌های پرندۀ است و باید توجه داشت که در هنگام قیچی کردن بهتر است پره‌های هر دو بال پرندۀ قیچی شود؛ چون اگر فقط پره‌های یک بال را قیچی کنید و پره‌های بال دیگر را به حال خود رها کنید، پرندۀ تلاش خواهد کرد که همچون گذشته پر و بال بزند و این امر منجر به از دست دادن تعادل پرندۀ و متعاقباً به در دیوار خوردن و یا سقوط آن از بلندی خواهد شد. این امر می‌تواند باعث آسیب جدی به پرندۀ شده و در برخی از موارد حتی منجر به مرگ پرندۀ شود. برای چیدن بال پرندۀ باید دقت کافی را داشت. معمولاً برای این کار بهتر است که بال پرندۀ را گشود و چهار پر بیرونی را که به عنوان شاه‌پر شناخته می‌شوند، رها کرده و بقیه پره‌های داخلی بال را قیچی کرد. البته باید این

باید به خاطر سپرد که پرندۀ در قفس خود احساس امنیت می‌کند و دوست ندارد شما بیش از حد دست خود را داخل قفس ببرید. بهترین مکان برای قرار دادن قفس، سالن پذیرائی و یا اتاق است تا پرندۀ با تمامی افراد خانواده در ارتباط باشد. نکته قابل توجه دیگر در این زمینه این است که بهتر است تا قفس مرغ مینا را در مجاورت پنجره قرار دهید تا نور کافی به آن برسد؛ اما باید دقت کرد تا پرندۀ در معرض تابش مستقیم نور خورشید قرار نگیرد. بدیهی است در زمستان‌ها و تابستان‌ها باید جای قفس را متناسب با هوای محیط تغییر دهید تا پرندۀ در زمستان‌ها در معرض کوران شدید هوا و در تابستان در معرض وزش شدید بادهای گرم قرار نگیرد.

در داخل قفس باید میله‌های متعدد قرار داد تا پرندۀ بتواند به راحتی از روی میله‌ای به سوی میله دیگر جست و خیز کند. باید دقت کرد که قطر میله‌های مذکور متناسب با پنجه‌های پرندۀ باشد تا پرندۀ دچار عوارض دردآوری نظیر تورم مفاصل نگردد. به نظر می‌رسد که میله‌هایی با قطر ۱/۲۵ تا ۲/۵ سانتی‌متر برای پاهای مرغ مینا مناسب باشد. جنس این میله‌ها بهتر است از جنس چوب باشد، زیرا که پرندۀ در طبیعت نیز معمولاً بر روی شاخه‌های درختان می‌نشیند. میله‌های داخل قفس را باید در قسمت بالایی قفس نصب کرد و چنانچه این میله‌ها از نظر قطر و اندازه مناسب نباشد، می‌تواند باعث بروز عارضه‌ای به نام «تورم پنجه‌ها» گردد.

شکل ۳- قفس مرغ مینا

شب‌ها به منظور فراهم کردن محل استراحت مرغ مینا می‌توان جعبه کارتنی کوچکی را در داخل قفس گذاشت تا پرندۀ در هنگام خواب به درون آن پناه ببرد. مرغ مینا معمولاً عادت دارد تا در طول روز مدتی را به چرت زدن اختصاص دهد، از این رو گذاشتن جعبه کارتنی و یا تهیه لانه کوچکی در داخل قفس برای چرت زدن در میانه روز و یا خوابیدن در هنگام شب‌ها بسیار مناسب خواهد بود. مرغ مینا در هنگام خواب سر را به سوی شانه‌ها متمایل نموده و چشمان خود را می‌بندد. همچنین می‌توان قفس را با پارچه پوشاند و نباید فراموش کرد که فضایی

هنگام استفاده از شاخه طبیعی درختان باید دقت کرد که شاخه‌های مذکور نازک نباشند، زیرا که در چنین حالتی پای پرند دور تا دور آن را فرا می‌گیرد و این امر می‌تواند باعث رشد بیش از حد ناخن پا گردد. از این رو بهتر است که از شاخه‌های با قطر بیشتر استفاده کرد تا این امر بتواند به ساییده شدن ناخن پای پرند کمک نماید.

احتیاط‌های لازم برای نگهداری از مرغ مینا

موارد زیر برای نگهداری از مرغ مینا حائز اهمیت هستند و علاقمندان به پرورش این پرند باید به دقت به موارد زیر عمل کنند:

۱. باید از دادن جیره‌های حاوی مقادیر فراوان آهن نظیر پلت‌ها و یا غذای آماده که برای سایر پرندگان تهیه می‌شود، خودداری شود و یا در هنگام تهیه این نوع خوراک‌ها به محتویات آن باید توجه کرد و از خرید خوراک‌های حاوی آهن خودداری شود. همیشه باید از میوه‌جات و سبزیجات حاوی مقادیر اندک آهن برای تغذیه مرغ مینا استفاده کرد. هیچ وقت نباید خوراک حاوی آهن و اسید را با یکدیگر به پرند خوراند و همچنین نباید شیرینی‌هایی نظیر شکلات، کیک و کلوچه به مرغ مینا داده شود.
۲. باید قفس بزرگی برای مرغ مینا تهیه کرد و در داخل آن از ورق‌های چسبان جاذب مگس که باعث جذب مگس و به تله افتادن آن‌ها می‌شوند، استفاده کرد تا مرغ مینا علاوه بر میوه بتواند از حشرات کوچک نظیر مگس نیز تغذیه نماید.
۳. در صورتی که به دلایل کاری ناچار هستید که مرغ مینا را در خانه تنها بگذارید، سعی شود که در هنگام تنهایی، تلویزیون و یا رادیو را روشن کنید و یا این که قفس آن را رو به خیابان قرار دهید تا پرند احساس خستگی و تنهایی نکند. در چنین حالتی باید توجه داشت که پرند در معرض تابش مستقیم آفتاب نباشد.
۴. برای تمیز کردن قفس و وسایل داخل آن باید از تمیزکننده معمولی که حاوی مواد شیمیایی خطرناک نباشند، استفاده کرد. برای این کار می‌توان از سرکه رقیق شده نیز استفاده نمود.
۵. استعمال دخانیات و یا استفاده از عطر در نزدیکی مرغ مینا مناسب نیست و ممکن است که منجر به بروز عوارض تنفسی و نارسایی ریوی در پرند گردد.
۶. مرغ مینا علاقه زیادی به نوک زدن به دست و پا و انگشتان نگهدارنده دارد و با توجه به این که اغلب بانوان از لاک استفاده می‌کنند، نوک زدن می‌تواند باعث ایجاد مسمومیت در پرند گردد. اصولاً رنگ‌ها جزء مواد شیمیایی سمی برای

پرنا از جایی چیده شوند که رگ‌های خونی در آن ناحیه نباشند؛ در غیر این صورت این کار باعث درد پرند و خونریزی خواهد شد. باید توجه داشت که حتی با وجود کوتاه شدن بال، پرند می‌تواند تا ارتفاع ۲ الی ۳ متر پرواز کند. از این رو نباید فکر کنید که با قیچی کردن بال، می‌توانید جلوی فرار پرند را بگیرید. به ویژه اگر پرند به سوی درختی پرواز کند، می‌تواند از روی شاخه‌های پایین‌تر به سوی شاخه بالاتر رفته و کم‌کم از دسترس شما خارج شود. برای قیچی کردن بال بهتر است که دو نفر اقدام به این کار کنند و پرند را در داخل حوله‌ای پیچیده و ابتدا یک بال آن را خارج کرده و قیچی نمایند. دقت کنید که این کار را باید به گونه‌ای انجام داد که پرند نتواند چیزی ببیند، زیرا که مرغ مینا پرند باهوشی است و ممکن است که تصویر شخص قیچی‌کننده در ذهن او باقی بماند. در هنگام قیچی کردن بال، باید از پرهایی که هنوز کاملاً رشد نکرده‌اند دوری کرد، زیرا که قیچی کردن این پرنا می‌تواند به خونریزی منجر شود. پس از چیدن پر و بال می‌توان پرند را سه بار در روز از قفس بیرون آورد و هر بار می‌توان آن را به مدت ۱۵ دقیقه در بیرون قفس آزاد گذاشت تا بدین وسیله پرند به شما و وضعیت جدید خود عادت کند.

کوتاه کردن ناخن پا

چنانچه میله داخلی قفس به اندازه کافی ضخیم نباشد، این موضوع می‌تواند در دراز مدت منجر به رشد بیش از حد ناخن‌های پنجه مرغ مینا شود؛ زیرا که در چنین حالتی ناخن‌ها به وسیله میله چوبی ساییده نمی‌شود و به تدریج بلند و بلندتر می‌گردند و از این رو ضروری است که اقدام به کوتاه کردن ناخن پرند کرد. برای کوتاه کردن ناخن بهتر است که دو نفر حضور داشته باشند تا یکی از آن‌ها پرند را ثابت نگه داشته و فرد دوم به کوتاه کردن ناخن آن بپردازد. برای کوتاه کردن ناخن می‌توان از ناخن‌گیرهای معمولی استفاده کرد. برای این کار بهتر است که پرند را در حوله‌ای پیچیده و ابتدا پای اول را از حوله بیرون آورده و اقدام به کوتاه کردن ناخن آن نمایید. برای کوتاه کردن ناخن باید دقت کافی داشته باشید و کار را به گونه‌ای انجام داد که منجر به خونریزی نگردد و قبل از این که به سراغ ناخن بعدی بروید مطمئن شوید که ناخن کوتاه شده خونریزی ندارد. در صورت بروز خونریزی می‌توان با پاشیدن آرد روی ناخن و فشار دادن محل خونریزی به مدت دو دقیقه آن را متوقف کرد. در طبیعت، پرند با پریدن از شاخه‌ای به شاخه دیگر خود به خود اقدام به ساییدن ناخن نموده و معمولاً ناخن پا در پرندگان وحشی بلند نمی‌شود. بنابراین این عارضه فقط در مینای داخل قفس دیده می‌شود. استفاده از شاخه‌های طبیعی درختان به عنوان میله‌های قفس می‌تواند تا حدودی از بروز این عارضه جلوگیری نماید. البته در

و همچنین بالا رفتن دمای بدن، دهان خود را باز نگه می‌دارد که با مشاهده این کار باید شرایط مناسب حمام کردن برای پرنده فراهم گردد.

برای حمام کردن مرغ مینا باید از ظروف کوچک مناسب استفاده کرد. کف این ظرف باید به گونه‌ای باشد که پای او لیز نخورد و میزان آب نیز به حدی باشد که پرنده در آن غرق نشود. در مواردی دیده شده است که به علت استفاده از ظروف عمیق پرنده غرق شده است. پرنده معمولاً دوست دارد که سر خود را وارد ظرف نماید و سر و گردن خود را خیس کند. قابل ذکر است که به محض گذاشتن ظرف مخصوص حمام در قفس، مرغ مینا شروع به آب تنی خواهد کرد.

البته گاهی دیده شده است که پرنده به علت ترس از آب، از حمام کردن خودداری می‌کند و این حالت بیشتر در پرنده‌های نر مشاهده می‌گردد. معمولاً چنین پرنده‌هایی احتیاج به زمان دارند تا به تدریج با حمام کردن آشنا شده و به آن عادت کنند. در چنین حالتی اگر پرنده دیگری در ظرف حمام مشاهده کنند، ممکن است که سریع‌تر به این کار علاقمند شوند. چنانچه پرنده پس از مدتی همچنان از نزدیک شدن به ظرف آب ممانعت کند، باید به تدریج و به صورت ملایم و آرام بدن او را با آب پاش‌های دستی خیس کرد. باید توجه کرد که این کار با ملایمت کامل صورت گیرد تا پرنده نترسد و از این کار متنفر نشود. ذرات آب باید به صورت غیرمستقیم و به آرامی کامل بر بدن پرنده پاشیده شوند. باید از پاشیدن ذرات آب بر روی چشم‌ها، گوش‌ها و سوراخ‌های بینی مرغ مینا کاملاً خودداری کرد، زیرا که ممکن است به سرماخوردگی و یا تورم ریه آن منجر شود؛ به خصوص اگر پرنده در معرض هوای سرد قرار گیرد. بهتر است که دمای آب را قبل از حمام مرغ مینا بررسی کرد تا آب مورد نظر زیاد سرد نباشد. همچنین توجه شود که آب مصرفی باید تمیز، شفاف و عاری از هرگونه آلودگی باشد.

مناسب‌ترین زمان برای حمام کردن مرغ مینا، روزهای گرم و آفتابی است و بهترین زمان، میانه روز است. هر چه زمان متمایل‌تر به ظهر باشد برای حمام کردن مناسب‌تر خواهد بود. بدترین زمان برای حمام کردن غروب و شب‌ها است، زیرا که در این حالت پرنده فرصت کافی برای خشک کردن پر و بال خود را نخواهد داشت و ممکن است که با پر و بال خیس بخواهد. در هنگام حمام کردن ممکن است که لرزش عضلات سینه پرنده مشاهده شود که این امر باعث نگرانی نخواهد بود، زیرا که امری طبیعی بوده و به علت انقباض و انبساط عضلات سینه روی می‌دهد.

پرنده به شمار می‌آیند و باید سعی کرد از وسایل رنگ‌آمیزی شده تا حد امکان در قفس پرنده استفاده نشود.

۷. باید وزن مرغ مینا را همیشه کنترل کرد و به محض احساس کاهش وزن، باید به بیماری‌های باکتریایی و یا انگلی به ویژه ژiardia مشکوک شد. تأمین خوراک مناسب و کافی نیز می‌تواند یکی از راه‌های کنترل کاهش وزن پرنده باشد.

۸. مرغ مینا، پرنده حساسی است و نباید در معرض هوای سرد قرار گیرد. باید در زمستان‌ها در داخل ساختمان نگهداری شود و در صورت امکان در داخل قفس لانه کوچکی تعبیه شود تا پرنده در صورت نیاز به درون آن پناه ببرد. سرمای هوا به خصوص در دوره پرریزی می‌تواند مشکلاتی را برای مرغ مینا به وجود آورد. در تابستان نیز باید مرغ مینا را در جای مناسب و به دور از آفتاب نگهداری کرد.

۹. هیچگاه نباید با چهره‌ای درهم و ناراحت با مرغ مینا برخورد کرد، زیرا که پرنده بسیار باهوش و زیرک است و می‌تواند روحیه شما را از روی وضعیت چهره تشخیص دهد. از این رو همیشه با لبخند به پرنده نزدیک شوید و سعی کنید که با نرمی و لطافت با آن رفتار نمایید.

۱۰. هیچگاه با صدای بلند و یا فریاد با مرغ مینا صحبت نکنید، زیرا که این کار باعث ناراحتی و استرس پرنده می‌گردد. در هنگام صحبت کردن سعی کنید با صدای آرام و کلمات شمرده و واضح صحبت کنید.

حمام کردن مرغ مینا

مرغ مینا علاقه زیادی به آبتنی دارد و بهتر است در تابستان‌ها شرایط مناسب برای دو بار آبتنی در روز برای آن فراهم گردد. برای آبتنی مرغ مینا می‌توان از ظرفی به قطر ۱۰ الی ۱۵ سانتی‌متر استفاده کرد و این ظرف را می‌توان در گوشه‌ای از قفس و یا بر روی کف آن قرار داد. پرنده برای استحمام، سر خود را در ظرف آب فرو برده و آب را به اطراف خود می‌پاشد و تلاش می‌کند که بخشی از آن را به پر و بال خود بپاشد. پس از آن، اقدام به تکان دادن خود می‌کند و سپس منقار خود را در پر و بال خود فرو می‌برد، تا آب درون پر و بال خود را خشک کند و با تکان دادن سر تلاش می‌کند تا آب را از گوش‌های خود بیرون آورد. از جمله فواید حمام کردن می‌توان به تمیز کردن پر و بال پرنده از غبار و سایر آلودگی‌ها و همچنین درخشان و براق شدن آن‌ها اشاره کرد. در ضمن حمام کردن باعث می‌شود که زیر بال پرنده که ممکن است به دلایلی کثیف شده باشد، تمیز گردد. همچنین حمام کردن رطوبت پرها را تأمین می‌کند و این امر برای مقابله با گرمای شدید تابستان لازم و ضروری است. در حقیقت مرغ مینا با این کار دمای بدن خود را تنظیم نموده و حرارت اضافی بدن خود را دفع می‌کند. پرنده در اثر حرارت بیش از حد محیط

شکل ۴- مرغ مینا

نکات مربوط به حمام کردن

- در هنگام حمام کردن مرغ مینا باید موارد زیر را رعایت کرد:
- از آب کاملاً گرم و یا کاملاً سرد استفاده نشود.
 - در صورتی که مرغ مینا در اتاق کولردار قرار دارد از حمام کردن خودداری شود. بدیهی است که حمام کردن در چنین شرایطی باعث سرماخوردگی پرنده خواهد شد.
 - از سشوار برای خشک کردن پر و بال مرغ مینا خودداری شود، زیرا که به رشد طبیعی پرها آسیب جدی وارد می‌کند.
 - در صورت بیماری و یا ضعف عمومی مرغ مینا از حمام کردن آن جدا خودداری کنید.
 - برای حمام کردن پرنده به هیچ وجه از صابون استفاده نشود، زیرا که مرغ مینا به صابون نیاز ندارد.
 - هیچ وقت مرغ مینا را به حمام کردن مجبور نکنید.
 - هنگام آب پاشیدن بر روی مرغ مینا از پاشیدن آب بر روی میله‌های قفس خودداری کنید تا میله‌های قفس زنگ نزنند.
 - پس از حمام کردن، کف قفس را خیس رها نکنید و سعی کنید که روزنامه‌های کف قفس را تعویض نمائید.
 - ظرف مخصوص حمام کردن را برای مدت طولانی در قفس رها نکنید، زیرا پرنده ممکن است که مدفوع خود را در آن بریزد و سپس از آن آب مصرف کند، به همین علت باید پس از حمام کردن، ظرف آن را از قفس خارج نمائید.

منابع

- مقدس، ا. (۱۳۹۴). "پرورش، نگهداری و بیماری‌های مینا" انتشارات نیلوبرگ، چاپ هفتم، تهران، ایران.
- سالاری، ج. (۱۳۸۸). "پرورش پرندگان زینتی (قناری، کبوتر، کاسکو، فنچ، مرغ عشق، مرغ مینا)" مرز دانش، آب نگاه، چاپ دوم، تهران، ایران.

Publisher Note

Animal Science Students Scientific Association, Campus of Agriculture and Natural Resources at the University of Tehran

Submit Your Manuscript:

https://domesticsj.ut.ac.ir/contacts?_action=loginForm